

Prof. dr. sc. Danimir Gulin
Doc. dr. sc. Hrvoje Perčević

FINANCIJSKO RAČUNOVODSTVO

- izabrane teme

Redaktori:
Dr. sc. Mirjana Hladika
Doc. dr. sc. Hrvoje Perčević

Zagreb, 2013.

**HRVATSKA ZAJEDNICA RAČUNOVOĐA
I FINANCIJSKIH DJELATNIKA**
Zagreb, Jakova Gotovca 1/II

Za izdavača:

Mr. sc. Bogomil Cota

Predsjednik Izdavačkog savjeta:

Prof. dr. sc. Stjepan Tadijančević

Recenzenti:

Prof. dr. sc. Boris Tušek

Prof. dr. sc. Lajoš Žager

Redaktori:

Dr. sc. Mirjana Hladika

Doc. dr. sc. Hrvoje Perčević

Grafičko rješenje naslovnice:

Miljenka Stanković

Korektor:

Damir Maligec

Grafičko oblikovanje i priprema za tisak:

Željka Pervan

Miljenka Stanković

Tisak:

Sveučilišna tiskara d.o.o., Zagreb

CIP zapis dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne
knjižnice u Zagrebu pod brojem 839082.
ISBN 978-953-277-079-7

PREDGOVOR

SVRHA I KORISNICI KNJIGE

Problematika područja financijskog računovodstva i financijskog izvještavanja primarno je vezana uz primjenu konkretnih računovodstvenih standarda odnosno standarda financijskog izvještavanja kojima se striktno određuje i regulira pitanje priznavanja i mjerenja ekonomskih kategorija prezentiranih u financijskim izvještajima, strukture i sadržaja financijskih izvještaja te načina objavljivanja određenih informacija relevantnih za financijsko izvještavanje. U zadnjih desetak godina svjedoci smo procesa globalizacije standarda financijskog izvještavanja koje je formalno započelo sporazumom između IASB-a i FASB-a 2002. godine u Norwalku. Cilj sporazuma je eliminirati sve značajne razlike između američkih US GAAP-ova i Međunarodnih računovodstvenih standarda odnosno Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja i razviti globalne računovodstvene standarde (standarde financijskog izvještavanja), koji će se primjenjivati za financijsko izvještavanje subjekata čijim se financijskim instrumentima trguje na tržištima kapitala. Globalni računovodstveni standardi trebali bi biti dani kroz Međunarodne standarde financijskog izvještavanja (MSFI), koji su usklađeni s američkim US GAAP-ovima. Iz tog razloga, u posljednjih desetak godina računovodstvena struka suočena je s učestalim promjenama MSFI-a koje su ponajprije rezultat procesa harmonizacije, ali i poboljšavanja određenih standarda uslijed globalne financijske krize. Promjene MSFI-a u velikoj su mjeri utjecale na kompleksnost financijskog izvještavanja kotirajućih subjekata te svih onih subjekata čije se financijsko izvještavanje temelji na primjeni MSFI-a. Upravo zato, u današnjim uvjetima područje financijskog računovodstva postalo je izuzetno kompleksno, dinamično i turbulentno kako za računovodstvenu struku tako i za računovodstvenu znanost i obrazovanje.

U Republici Hrvatskoj problematika financijskog računovodstva odnosno financijskog izvještavanja primarno je regulirana kroz Zakon o računovodstvu kojim je propisano da svi mali i srednji poduzetnici čijim se financijskim instrumentima ne trguje na organiziranom tržištu vrijednosnih papira te koji nisu u postupku uvrštenja financijskih instrumenata na organizirano tržište vrijednosnih papira moraju primjenjivati Hrvatske standarde financijskog izvještavanja (HSFI) prilikom sastavljanja svojih financijskih izvještaja, dok svi veliki poduzetnici te svi oni čijim se financijskim instrumentima trguje na organiziranom tržištu vrijednosnih papira ili su u postupku uvrštenja svojih financijskih instrumenata na organizirano tržište vrijednosnih papira primjenjuju Međunarodne standarde financijskog izvještavanja prilikom sastavljanja svojih financijskih izvještaja. Prema tome, u RH su u primjeni dvije vrste standarda financijskog izvještavanja. S obzirom da su HSFI dominantno temeljeni na MSFI-ima, autori su u ovoj knjizi računovodstveni tretman pojedinih ekonomskih kategorija temeljili primarno na MSFI-ima, dok su određene razlike u računovodstvenom tretmanu između HSFI-a i MSFI-a u knjizi posebno istaknute.

Knjiga "Financijsko računovodstvo - izabrane teme" namijenjena je primarno studentima ekonomskih fakulteta i visokih poslovnih škola koje u svom programu imaju predmet "Financijsko računovodstvo". Sadržaj i koncepcija knjige može biti koristan

i široj čitalačkoj publici. Odgovara i potrebama eksternih korisnika računovodstvenih informacija koji trebaju donositi poslovne odluke na temelju financijskih izvještaja. Svrha knjige odredila je i sadržaj. U knjizi je razrađena i objašnjena primjena određenih aktualnih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja te je poseban osvrt dan na one standarde koji reguliraju problematiku računovodstva poslovnih spajanja, konsolidacije financijskih izvještaja te računovodstva financijskih instrumenata. Uz objašnjenja aplikacije određenih MSFI-a, knjiga sadrži veliki broj primjera i slučajeva. Definicije, praktični primjeri i slučajevi relevantni su, kako za metodiku nastave iz predmeta Financijsko računovodstvo, tako i za korištenje u računovodstvenoj praksi. Autori se u knjizi nisu fokusirali na ontološki računovodstveni kategorijalni sustav, već je u knjizi naglasak stavljen na normativni okvir financijskog računovodstva odnosno na aplikaciju konkretnih MSFI-a i računovodstvenih učinaka koji proizlaze iz aplikacije konkretnog MSFI-a.

Pored studenata knjigu mogu koristiti i polaznici profesionalnih programa (računovodstva, interne i eksterne revizije), koji su prethodno savladali programe osnova ili uvoda u računovodstvo. Pojedine dijelove knjige s primjerima i studijem slučajeva mogu koristiti i studenti poslijediplomskih studija računovodstva i poslovnog upravljanja. Usvajanje kategorija financijskog računovodstva te problematika primjene Međunarodnih i Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja važne su pretpostavke budućeg uspješnog rada diplomiranih studenata ekonomskih fakulteta i poslovnih škola. Ova knjiga zato služi i kao literatura i pomagalo nastavnicima u nastavi. Svaki nastavnik može na temelju ove knjige organizirati nastavu iz financijskog računovodstva prema usvojenom nastavnom planu tako da se može osigurati modularna i fleksibilna organizacija nastave.

SAŽETAK SADRŽAJA KNJIGE

Knjiga se sastoji od tri dijela. To su: (I) Razvoj i suvremena kretanja u financijskom računovodstvu, (II) Računovodstvo poslovnih spajanja i konsolidacija financijskih izvještaja, i (III) Računovodstvo financijskih instrumenata.

U prvom dijelu knjige objašnjena je svrha i uloga financijskog računovodstva i financijskog izvještavanja te je istaknuta uloga financijskog računovodstva u korporativnom upravljanju. Također u okviru ovog dijela razmatra se i problematika procjene elemenata financijskih izvještaja s posebnim naglaskom na primjenu modela fer vrijednosti te je ukazano na potencijalne manipulacije u financijskom izvještavanju kao i na moguće načine prevencije i sprječavanja takvih manipulacija. U ovom dijelu razmatrana je i primjena novih aktualnih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja koji se odnose na računovodstveni tretman nematerijalne imovine, ulaganja u nekretnine, dugotrajne imovine namijenjene prodaji, najma, kapitalizacije troškova posudbe, učinaka promjene tečaja stranih valuta te prevođenja financijskih izvještaja inozemnih djelatnosti.

U drugom dijelu knjige objašnjen je računovodstveni tretman poslovnih spajanja te proces konsolidacije financijskih izvještaja. U ovom dijelu knjige razmatrane su vrste poslovnih spajanja (pripajanja, spajanja, stjecanje, zajednički pothvati, pridružena

društva), kao i njihov računovodstveni tretman sukladno aktualnim Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja. Također u okviru ovog dijela razmatrano je i objavljivanje povezanih osoba kao i računovodstveni i porezni učinci transfernih cijena u poslovnim spajanjima.

Treći dio knjige odnosi se na problematiku računovodstva financijskih instrumenata. U ovom dijelu razmatran je računovodstveni i porezni tretman financijske imovine (ulaganja u dionice i obveznice), računovodstvo dioničkog kapitala, način utvrđivanja i prezentirana zarada po dionici (EPS), računovodstveni tretman faktoringa te računovodstveni tretman derivatnih financijskih instrumenata u funkciji zaštite vjerovnika.

Ova knjiga rezultat je dugogodišnjeg rada autora u području financijskog računovodstva. Upravo zbog toga u knjizi su moguća određena ponavljanja kao i moguće terminološke razlike koje ne stvaraju poteškoće čitateljima prilikom razumijevanja prezentirane materije.

ZAHVALA

Kao autori zahvaljujemo se svima koji su svojim radom i idejama doprinijeli nastanku knjige. Primarno se zahvaljujemo svim našim sveučilišnim nastavnicima od kojih smo stjecali znanja te usvajali kategorije i metode financijskog računovodstva. Zahvaljujemo se računovođama iz poslovnih subjekata koji su nam pomogli u prezentiranju primjera i slučajeva iz prakse financijskog računovodstva.

Uvelike cijenimo strpljenje studenata koji su dugo čekali knjigu kao pomoć u savladavanju programa financijskog računovodstva. Nadamo se da će izlazak ove knjige povećati kvalitetu studiranja, a time i stjecanja neophodnih znanja iz područja financijskog računovodstva.

Posebnu zahvalnost upućujemo izdavaču Hrvatskoj zajednici računovođa i financijskih djelatnika. Autori se zahvaljuju recenzentima prof. dr. sc. Lajošu Žageru i prof. dr. sc. Borisu Tušku na korisnim primjedbama i savjetima. Komentari svih korisnika bit će dobrodošli i prihvaćeni s uvažavanjem.

Autori

SKRAĆENI SADRŽAJ

I. RAZVOJ I SUVREMENA KRETANJA U FINACIJSKOM RAČUNOVODSTVU	1
1. RAČUNOVODSTVO, FINACIJSKO RAČUNOVODSTVO I FINACIJSKI IZVJEŠTAJI	3
2. DIONIČKA I MENADŽMENT KULTURA I PERSPEKTIVE KORIŠTENJA RAČUNOVODSTVA	52
3. MJESTO I ULOGA RAČUNOVODSTVA U KORPORATIVNOM UPRAVLJANJU.....	64
4. PRIMJENA FER VRIJEDNOSTI U MJERENJU IMOVINE I OBEZA SUBJEKATA.....	75
5. MANIPULACIJE U FINACIJSKOM RAČUNOVODSTVU	96
6. RAČUNOVODSTVO NEMATERIJALNE IMOVINE.....	112
7. RAČUNOVODSTVENO PRAĆENJE ULAGANJA U NEKRETNINE.....	120
8. RAČUNOVODSTVENI TRETMAN DUGOTRAJNE IMOVINE NAMIJENJENE PRODAJI	132
9. RAČUNOVODSTVENI TRETMAN NAJMA.....	141
10. KAPITALIZACIJA TROŠKOVA POSUDBE.....	186
11. RAČUNOVODSTVENO PRAĆENJE TEČAJNIH RAZLIKA KOD UVOZA I IZVOZA	193
12. PREVOĐENJE FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA INOZEMNOG POSLOVANJA NA VALUTU OBJAVLJIVANJA.....	201
II. RAČUNOVODSTVO POSLOVNIH SPAJANJA I KONSOLIDACIJA FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA.....	207
1. DEFINICIJA I VRSTE POSLOVNIH SPAJANJA	209
2. RAČUNOVODSTVENI TRETMAN POSLOVNIH SPAJANJA.....	211
3. RAČUNOVODSTVENO PRAĆENJE ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA	265
4. PREZENTIRANJE I OBJAVLJIVANJE PRODAJE PODRUŽNICE...	270
5. OBILJEŽJA I RAČUNOVODSTVO ZAJEDNIČKOG POTHVATA („JOINT VENTURES“)	273
6. OBJAVLJIVANJE POVEZANIH OSOBA	281
7. RAČUNOVODSTVENI I POREZNI UČINCI TRANSFERNIH CIJENA U POSLOVNIM SPAJANJIMA	291

III. RAČUNOVODSTVO FINANCIJSKIH INSTRUMENATA	327
1. RAČUNOVODSTVENI TRETMAN FINANCIJSKE IMOVINE	329
2. POREZNI TRETMAN FINANCIJSKE IMOVINE.....	332
3. RAČUNOVODSTVENI I POREZNI TRETMAN ULAGANJA U DIONICE	334
4. RAČUNOVODSTVENI I POREZNI TRETMAN ULAGANJA U OBVEZNICE I EMISIJE OBVEZNICA	353
5. RAČUNOVODSTVO DIONIČKOG KAPITALA	387
6. ZARADE PO DIONICI	424
7. RAČUNOVODSTVO FINANCIJSKIH INSTRUMENATA ZAŠTITE VJEROVNIKA.....	436
8. RAČUNOVODSTVENI TRETMAN FAKTORINGA	452
9. RAZVOJ I PRIMJENA NOVOG STANDARDA ZA PRIZNAVANJE I MJERENJE FINANCIJSKIH INSTRUMENATA.....	458

SADRŽAJ

I. RAZVOJ I SUVREMENA KRETANJA U FINANCIJSKOM RAČUNOVODSTVU	1
1. RAČUNOVODSTVO, FINANCIJSKO RAČUNOVODSTVO I FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI	3
1.1. POVIJESNI RAZVOJ RAČUNOVODSTVA	3
1.2. KONCEPT I SADRŽAJ RAČUNOVODSTVA	4
1.2.1. RAZLIKE IZMEĐU RAČUNOVODSTVA ZA EKSTERNE I INTERNE KORISNIKE.....	4
1.2.2. ODNOS FINANCIJSKOG, UPRAVLJAČKOG I TROŠKOVNOG RAČUNOVODSTVA.....	6
1.2.3. KORISNICI RAČUNOVODSTVENIH INFORMACIJA	7
1.3. POSTUPAK SASTAVLJANJA FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA I PROBLEMI VREDNOVANJA	9
1.3.1. RAČUNOVODSTVENI PROCES I POSLOVNE KNJIGE	9
1.3.2. OTVARANJE KONTA GLAVNE KNJIGE, KNJIŽENJE U DNEVNIKU I GLAVNOJ KNJIZI	12
1.3.2.1. Otvaranje konta na početku poslovne godine	12
1.3.2.2. Problem priznavanja poslovnih događaja	12
1.3.2.3. Problem vrednovanja	13
1.3.2.4. Razvrstavanje i obuhvaćanje poslovnih događaja	16
1.3.2.5. Sustav dvojnog knjigovodstva	17
1.4. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI PREMA MSFI	19
1.4.1. ZAKONSKA REGULATIVA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA U HRVATSKOJ.....	19
1.4.2. IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU (BILANCA)	20
1.4.3. IZVJEŠTAJ O DOBITI (RAČUN DOBITI I GUBITKA)	25
1.4.3.1. Izvještaj o dobiti po metodi razvrstavanja rashoda po prirodnim vrstama	26
1.4.3.2. Izvještaj o dobiti po metodi razvrstavanja rashoda prema funkciji	29
1.4.4. SVRHA I FORME IZVJEŠTAJA O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI PREMA MRS 1.....	30
1.4.4.1. Pojam i svrha sveobuhvatne dobiti	30
1.4.4.2. Forme izvještaja o dobiti i ostala sveobuhvatna dobit prema MRS 1	32
1.4.4.2.1. Izvještaj o dobiti i ostala sveobuhvatna dobit prema razvrstavanju troškova po prirodnim vrstama	32
1.4.4.2.2. Izvještaj o dobiti i ostala sveobuhvatna dobit prema razvrstavanju troškova po funkciji	34
1.4.5. IZVJEŠTAJ O PROMJENI GLAVNICE	36
1.4.6. IZVJEŠTAJ O NOVČANOM TOKU	38
1.4.6.1. Temeljne kategorije izvještaja o novčanom toku	38
1.4.6.2. Svrha sastavljanja izvještaja o novčanom toku	38

1.4.6.3.	Sadržaj izvještaja o novčanom toku	39
1.4.6.4.	Utjecaj promjene glavnice, obveza i nenovčane imovine na promjenu financijskog položaja	40
1.4.6.5.	Novčani primici i izdaci od poslovnih, investicijskih i financijskih aktivnosti.....	41
1.4.6.6.	Novčani tok od poslovnih, investicijskih i financijskih aktivnosti prema MRS 7.....	43
1.4.6.7.	Metode sastavljanja izvještaja o novčanom toku.....	44
1.4.6.8.	Primjeri direktne i indirektno metode prema MRS 7.....	46
1.4.6.9.	Novčani tokovi u inozemnoj valuti, kamate i dividende, porez na dobit, ulaganja u prodaju podružnica i pridruženih kompanija	49
1.4.7.	RAČUNOVODSTVENE POLITIKE I BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE.....	49
1.4.8.	IZVJEŠĆE OVLAŠTENOG REVIZORA.....	51
2.	DIONIČKA I MENADŽMENT KULTURA I PERSPEKTIVE KORIŠTENJA RAČUNOVODSTVA	52
2.1.	POVEZANOST KULTURE I RAČUNOVODSTVA.....	52
2.1.1.	KULTURA U ANTROPOLOŠKOJ LITERaturi I VEZE S RAČUNOVODSTVOM.....	52
2.1.2.	MJERE NACIONALNE KULTURE I UTJECAJ NA RAČUNOVODSTVO	54
2.2.	DIONIČKA I MENADŽMENT KULTURA KAO ODREDNICE RAČUNOVODSTVA.....	55
2.2.1.	DIONIČKA KULTURA	55
2.2.2.	MENADŽMENT KULTURA	57
2.3.	PERSPEKTIVE KORIŠTENJA RAČUNOVODSTVA	59
2.3.1.	UTVRĐIVANJE SUVREMENIH INFORMACIJSKIH POTREBA KORISNIKA.....	59
2.3.2.	MODEL BUDUĆEG POSLOVNOG IZVJEŠTAVANJA I PERSPEKTIVE RAČUNOVODSTVA	60
3.	MJESTO I ULOGA RAČUNOVODSTVA U KORPORATIVNOM UPRAVLJANJU.....	64
3.1.	DEFINIRANJE KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA.....	65
3.2.	MJESTO I ULOGA RAČUNOVODSTVENE PROFESIJE U NAČELIMA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA OECD-a	66
3.2.1.	SVRHA NAČELA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA	66
3.2.2.	SADRŽAJ NAČELA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA.....	67
3.2.2.1.	Osigurati temelj za učinkoviti okvir korporativnog upravljanja	67
3.2.2.2.	Prava dioničara i ključne vlasničke funkcije	67
3.2.2.3.	Pravedan tretman dioničara	69
3.2.2.4.	Uloga vjerovnika u korporativnom upravljanju	69
3.2.2.5.	Objavljivanje i transparentnost.....	70
3.2.2.6.	Odgovornost uprave	71

3.2.3.	<i>MJESTO I ULOGA RAČUNOVODSTVA I RAČUNOVODSTVENE PROFESIJE U NAČELIMA KORPORATIVNOG UPRAVLJANJA ...</i>	72
4.	PRIMJENA FER VRIJEDNOSTI U MJERENJU IMOVINE I OBVEZA SUBJEKATA	75
4.1.	DEFINIRANJE I HARMONIZACIJA MJERENJA FER VRIJEDNOSTI U SFAS 157 I MSFI/MRS	76
4.2.	PRISTUPI U ODREĐIVANJU I HIJERARHIJA (RAZINE) FER VRIJEDNOSTI.....	79
4.2.1.	<i>METODE I PRISTUPI U ODREĐIVANJU FER VRIJEDNOSTI</i>	79
4.2.2.	<i>HIJERARHIJA (RAZINE) FER VRIJEDNOSTI</i>	82
4.3.	MJERENJE FER VRIJEDNOSTI IMOVINE I OBVEZA NA NEAKTIVNIM TRŽIŠTIMA	85
4.3.1.	<i>RAZUMIJEVANJE INSTRUMENTA</i>	87
4.3.2.	<i>PROCJENA RASPOLOŽIVIH TRŽIŠNIH INFORMACIJA</i>	88
4.3.3.	<i>PRIMJENA MODELA MJERENJA FER VRIJEDNOSTI</i>	90
4.4.	UČINCI MJERENJA FER VRIJEDNOSTI NA USPJEH I FINANCIJSKU SITUACIJU SUBJEKTA.....	91
4.4.1.	<i>PROMJENA FER VRIJEDNOSTI DUGOTRAJNE NEMATERIJALNE I MATERIJALNE IMOVINE</i>	92
4.4.2.	<i>PROMJENA FER VRIJEDNOSTI ULAGANJA U NEKRETNINE</i>	93
4.4.3.	<i>PROMJENA FER VRIJEDNOSTI FINANCIJSKE IMOVINE I FINANCIJSKIH OBVEZA</i>	93
5.	MANIPULACIJE U FINANCIJSKOM RAČUNOVODSTVU	96
5.1.	MANIPULACIJE NA FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA	98
5.1.1.	<i>POJAM I PRETPOSTAVKE MANIPULACIJA NA FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA</i>	98
5.1.2.	<i>PADAJUĆA I RASTUĆA FINANCIJSKA TRŽIŠTA KAO PODRUČJA MANIPULACIJA</i>	98
5.1.3.	<i>AKTIVNOSTI (PRAVILA) MANIPULACIJA NA FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA</i>	100
5.1.4.	<i>METODE MANIPULACIJA NA FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA</i>	101
5.2.	MANIPULACIJE S FINANCIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	103
5.2.1.	<i>POJAM, CILJEVI I RAZLOZI MANIPULACIJA S FINANCIJSKIM IZVJEŠTAJIMA</i>	103
5.2.2.	<i>METODE MANIPULACIJA S FINANCIJSKIM IZVJEŠTAJIMA</i>	105
5.2.3.	<i>MEDUZAVISNOST MANIPULACIJA S FINANCIJSKIM IZVJEŠTAJIMA I MANIPULACIJA NA FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA</i>	105
5.2.4.	<i>NAČELA VREDNOVANJA I MANIPULACIJE S FINANCIJSKIM IZVJEŠTAJIMA</i>	106
5.2.5.	<i>ZAŠTITA OD MANIPULACIJA S FINANCIJSKIM IZVJEŠTAJIMA I POVRATAK POVJERENJA JAVNOSTI</i>	108
6.	RAČUNOVODSTVO NEMATERIJALNE IMOVINE	112
6.1.	RAČUNOVODSTVENO EVIDENTIRANJE STJECANJA NEMATERIJALNE IMOVINE	112
6.2.	EVIDENTIRANJE NABAVE NEMATERIJALNE IMOVINE KUPNOM OD DRUGIH	113

6.2.1.	NABAVA PATENATA, LICENCIJA I FRANŠIZA.....	113
6.2.2.	NABAVA SOFTVERA	115
6.3.	EVIDENTIRANJE INTERNO DOBIVENE NEMATERIJALNE IMOVINE	116
6.4.	EVIDENTIRANJE NASTALIH IZDATAKA KOJI SE NE PRIZNAJU KAO NEMATERIJALNA IMOVINA	117
6.5.	REVALORIZACIJA NEMATERIJALNE IMOVINE	118
6.6.	AMORTIZACIJA NEMATERIJALNE IMOVINE.....	119
6.7.	OTUĐIVANJE NEMATERIJALNE IMOVINE.....	119
6.8.	OBJAVLJIVANJE NEMATERIJALNE IMOVINE	119
7.	RAČUNOVODSTVENO PRAĆENJE ULAGANJA U NEKRETNINE.....	120
7.1.	PRIZNAVANJE I PRESTANAK PRIZNAVANJA ULAGANJA U NEKRETNINE U FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	121
7.2.	POČETNO I NAKNADNO MJERENJE ULAGANJA U NEKRETNINE.....	122
7.2.1.	POČETNO MJERENJE	122
7.2.2.	NAKNADNO MJERENJE	122
	7.2.2.1. Model fer vrijednosti.....	123
	7.2.2.2. Model troška	123
7.3.	PRIENOSNO ODNOSNO REKLASIFIKACIJA ULAGANJA U NEKRETNINE .	124
7.4.	POREZNI TRETMAN ULAGANJA U NEKRETNINE	125
7.5.	PRIMJERI RAČUNOVODSTVENOG PRAĆENJA ULAGANJA U NEKRETNINE	126
8.	RAČUNOVODSTVENI TRETMAN DUGOTRAJNE IMOVINE NAMIJENJENE PRODAJI	132
8.1.	KRITERIJI KLASIFIKACIJE DUGOTRAJNE IMOVINE (ILI GRUPE ZA OTUĐENJE) KAO NAMIJENJENE PRODAJI ILI ZA RASPODJELU VLASNICIMA.....	133
8.2.	MJERENJE DUGOTRAJNE IMOVINE NAMIJENJENE PRODAJI	135
8.3.	PREZENTIRANJE I OBJAVLJIVANJE	136
8.4.	POREZNI TRETMAN DUGOTRAJNE IMOVINE NAMIJENJENE PRODAJI	136
8.5.	PRIMJERI RAČUNOVODSTVENOG PRAĆENJA DUGOTRAJNE IMOVINE NAMIJENJENE PRODAJI.....	137
9.	RAČUNOVODSTVENI TRETMAN NAJMA.....	141
9.1.	POJAM NAJMA.....	141
9.2.	PREDNOSTI I NEDOSTACI NAJMA.....	142
9.3.	KLASIFIKACIJA NAJMOVA.....	143
9.4.	RAČUNOVODSTVENI POSTUPAK KOD POSLOVNOG NAJMA.....	145
9.4.1.	RAČUNOVODSTVENI POSTUPAK EVIDENTIRANJA POSLOVNOG NAJMA KOD NAJMODAVCA	146
9.4.2.	RAČUNOVODSTVENI POSTUPAK EVIDENTIRANJA POSLOVNOG NAJMA KOD NAJMOPRIMCA	148
9.5.	RAČUNOVODSTVENI POSTUPAK KOD FINACIJSKOG NAJMA	149
9.5.1.	RAČUNOVODSTVENI POSTUPAK EVIDENTIRANJA FINACIJSKOG NAJMA KOD NAJMODAVCA.....	151
9.5.2.	RAČUNOVODSTVENI POSTUPAK EVIDENTIRANJA FINACIJSKOG NAJMA KOD NAJMOPRIMCA	156
9.5.3.	RAČUNOVODSTVENI POSTUPAK KOD REALIZACIJE OPCIJE POVOLJNE KUPNJE	158

9.6.	RAČUNOVODSTVENI POSTUPAK KOD PRODAJE UZ POVRATNI NAJAM	160
9.6.1.	RAČUNOVODSTVENI POSTUPAK KOD PRODAJE UZ POVRATNI FINACIJSKI NAJAM	161
9.6.2.	RAČUNOVODSTVENI POSTUPAK KOD PRODAJE UZ POVRATNI POSLOVNI NAJAM	163
9.7.	POREZNI ASPEKT NAJMA	166
9.7.1.	POREZNI TRETMAN POSLOVNOG NAJMA SA STAJALIŠTA OPOREZIVANJA DOBITI (POREZ NA DOBIT).....	166
9.7.2.	POREZNI TRETMAN FINACIJSKOG NAJMA SA STAJALIŠTA OPOREZIVANJA DOBITI (POREZ NA DOBIT).....	167
9.8.	PRIMJERI RAČUNOVODSTVENOG TRETMANA NAJMA.....	168
9.8.1.	PRIMJER RAČUNOVODSTVENOG EVIDENTIRANJA POSLOVNOG NAJMA	168
	9.8.1.1. Evidentiranje poslovnog najma kod najmodavca.....	168
	9.8.1.2. Evidentiranje poslovnog najma kod najmoprimca	169
9.8.2.	PRIMJER RAČUNOVODSTVENOG EVIDENTIRANJA FINACIJSKOG NAJMA	170
	9.8.2.1. Evidentiranje finacijskog najma kod najmodavca...	171
	9.8.2.2. Evidentiranje finacijskog najma kod najmoprimca .	172
9.9.	KOJE PROMJENE DONOSI PRIJEDLOG NOVOG MSFI-a O RAČUNOVODSTVU NAJMOVA	174
9.9.1.	RAZLOZI RAZVOJA NOVOG STANDARDA O RAČUNOVODSTVENOM TRETMANU NAJMOVA	174
9.9.2.	RAČUNOVODSTVENI TRETMAN NAJMOVA PREMA PRIJEDLOGU NOVOG MSFI-a	175
	9.9.2.1. Računovodstveni tretman najmova kod najmoprimca	176
	9.9.2.1.1. Priznavanje u finacijskim izvještajima	176
	9.9.2.1.2. Početno i naknadno mjerenje	176
	9.9.2.1.3. Prezentiranje	177
	9.9.2.2. Računovodstveni tretman najmova kod najmodavca.....	178
	9.9.2.2.1. Pristup izvršenja obveze	179
	9.9.2.2.2. Pristup prestanka priznavanja.....	180
	9.9.2.3. Primjeri evidentiranja najmova kod najmodavca	183
10.	KAPITALIZACIJA TROŠKOVA POSUDBE.....	186
10.1.	DEFINIRANJE TROŠKOVA POSUDBE	186
10.1.1.	RAČUNOVODSTVENI TRETMAN TROŠKOVA POSUDBE	186
10.1.2.	POSTUPAK KAPITALIZACIJE TROŠKOVA POSUDBE.....	188
10.2.	PRIMJERI KAPITALIZACIJE TROŠKOVA POSUDBE PREMA MRS-u 23 TROŠKOVI POSUDBE.....	188
10.2.1.	KAPITALIZACIJA TROŠKOVA POSUDBE UZ JEDNOSTAVNO UKAMAĆIVANJE	188
10.2.2.	KAPITALIZACIJA TROŠKOVA POSUDBE UZ SLOŽENO UKAMAĆIVANJE	190

11. RAČUNOVODSTVENO PRAĆENJE TEČAJNIH RAZLIKA KOD UVOZA I IZVOZA	193
11.1. VALUTNI TEČAJEVI	193
11.1.1. VALUTNI TEČAJEVI U RAČUNOVODSTVU	194
11.2. TRANSAKCIJE U STRANOJ VALUTI	195
11.2.1. TEČAJNE RAZLIKE	196
11.2.2. RAČUNOVODSTVENO PRAĆENJE TRANSAKCIJA U STRANOJ VALUTI (NEMA ZAŠTITE).....	197
11.2.2.1. Računovodstveno praćenje kupnje strane valute i iskazivanje strane valute i deviza na datum bilance .	197
11.2.2.2. Računovodstveno praćenje tečajnih razlika kod transakcija uvoza i izvoza	199
12. PREVOĐENJE FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA INOZEMNOG POSLOVANJA NA VALUTU OBJAVLJIVANJA	201
12.1. INOZEMNO POSLOVANJE PREMA MRS-u 21	201
12.2. PREVOĐENJE INOZEMNOG POSLOVANJA (OVISNIH I PRIDRUŽENIH SUBJEKATA) NA VALUTU OBJAVLJIVANJA	202
12.3. PREVOĐENJE FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA INOZEMNIH SUBJEKATA (PODRUŽNICA) U STRANOJ VALUTI NA VALUTU OBJAVLJIVANJA ZA POTREBE KONSOLIDACIJE	203
II. RAČUNOVODSTVO POSLOVNIH SPAJANJA I KONSOLIDACIJA FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA	207
1. DEFINICIJA I VRSTE POSLOVNIH SPAJANJA	209
2. RAČUNOVODSTVENI TRETMAN POSLOVNIH SPAJANJA	211
2.1. RAČUNOVODSTVENO PRAĆENJE PRIPAJANJA (FUZIJE).....	212
2.2. SLUČAJEVI STJECANJA (PRIPAJANJA) PREMA METODI STJECANJA .	218
2.2.1. STJECANJE (PRIPAJANJE) UZ GOODWILL	218
2.2.2. STJECANJE UZ NEGATIVNI GOODWILL (DOBIT IZ POVOLJNE KUPNJE)	221
2.3. RAČUNOVODSTVENO PRAĆENJE SPAJANJA DVAJU DRUŠTAVA U NOVOFORMIRANO DRUŠTVO (STATUTARNA KONSOLIDACIJA)	223
2.4. TEST UMANJENJA GOODWILLA.....	226
2.5. AMORTIZACIJA GOODWILLA PREMA HSFI 2.....	232
2.6. RAČUNOVODSTVENO PRAĆENJE PREUZIMANJA DRUŠTVA (AKVIZICIJA) I KONSOLIDACIJA FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA.....	233
2.6.1. PREUZIMANJE (AKVIZICIJA)	233
2.6.2. MJERENJE ULAGANJA U OVISNA DRUŠTVA U ODVOJENIM FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	234
2.6.3. KONSOLIDACIJA FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA	236
2.6.3.1. Načela provođenja konsolidacije financijskih izvještaja	236
2.6.3.2. Postupci konsolidacije financijskih izvještaja	239
2.6.3.3. Proces konsolidacije financijskih izvještaja	240
2.6.3.4. Eliminacija učinaka međukompanijskih transakcija unutar grupe	246
2.6.3.4.1. Međukompanijska ulaganja	247

	2.6.3.4.2. Međukompanijska potraživanja i obveze.....	247
	2.6.3.4.3. Međukompanijski dobici i gubici.....	247
2.7.	UTVRĐIVANJE GOODWILLA U PROCESU KONSOLIDACIJE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA	254
2.7.1.	PRIMJENA METODE STJECANJA (KUPNJE) I UTVRĐIVANJE GOODWILLA U TRANSAKCIJI POSLOVNOG SPAJANJA	254
2.7.1.1.	Koraci u primjeni metode stjecanja	254
2.7.1.2.	Utvrđivanje stjecatelja u poslovnom spajanju	255
2.7.1.3.	Određivanje datuma stjecanja.....	256
2.7.1.4.	Priznavanje i mjerenje utvrdive stečene imovine, utvrdivih preuzetih obveza i nekontrolirajućeg interesa u stečeniku	256
2.7.1.4.1.	Priznavanje utvrdive stečene imovine, utvrdivih preuzetih obveza i nekontrolirajućeg interesa u stečeniku	256
2.7.1.4.2.	Mjerenje utvrdive stečene imovine, utvrdivih preuzetih obveza i nekontrolirajućeg interesa u stečeniku	257
2.7.1.5.	Priznavanje i mjerenje goodwilla ili dobiti od povoljne kupnje	257
2.7.2.	NAKNADNO MJERENJE GOODWILLA.....	259
2.7.3.	RAZLIKE IZMEĐU MSFI 3 POSLOVNA SPAJANJA I HSFI 2 KONSOLIDIRANI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI.....	259
2.7.4.	PRIMJER UTVRĐIVANJA I ISKAZIVANJA GOODWILLA U KONSOLIDIRANIM FINANCIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	260
3.	RAČUNOVODSTVENO PRAĆENJE ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA	265
3.1.	POSTOJANJE ZNAČAJNOG UTJECAJA	265
3.2.	MJERENJE ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA	265
4.	PREZENTIRANJE I OBJAVLJIVANJE PRODAJE PODRUŽNICE	270
4.1.	ŠTO MATICA MORA OBJAVITI PREMA MSFI 5?.....	270
4.2.	PRIMJER PRODAJE PODRUŽNICE I OBJAVA INFORMACIJA U SKLADU S MSFI 5	271
5.	OBILJEŽJA I RAČUNOVODSTVO ZAJEDNIČKOG POTHVATA ("JOINT VENTURES")	273
5.1.	OBILJEŽJA ZAJEDNIČKIH POTHVATA.....	273
5.2.	CILJEVI ZAJEDNIČKOG POTHVATA.....	273
5.3.	ZAJEDNIČKI KONTROLIRANE DJELATNOSTI.....	274
5.4.	ZAJEDNIČKI KONTROLIRANA IMOVINA	276
5.5.	ZAJEDNIČKI KONTROLIRANI SUBJEKTI.....	277
5.6.	RAČUNOVODSTVO ZAJEDNIČKI KONTROLIRANIH SUBJEKATA	278
6.	OBJAVLJIVANJE POVEZANIH OSOBA	281
6.1.	UTVRĐIVANJE POVEZANIH OSOBA I INFORMACIJE O POVEZANIM OSOBAMA	281
6.1.1.	TKO SU POVEZANE OSOBE?	281
6.1.2.	TRANSAKCIJE I INFORMACIJE IZVJEŠTAJNOG SUBJEKTA O POVEZANIM OSOBAMA	282
6.2.	OPĆA KONTROLA, ZAJEDNIČKA KONTROLA I ZNAČAJAN UTJECAJ ...	283

6.2.1.	OPĆA KONTROLA	283
6.2.2.	ZAJEDNIČKA KONTROLA	283
6.2.3.	ZNAČAJAN UTJECAJ	284
6.3.	PRIMJERI UTVRĐIVANJA POVEZANIH OSOBA	284
6.3.1.	BIT IZNAD LEGALNE FORME	284
6.3.2.	ULAGAČI U PRIDRUŽENA DRUŠTVA	287
6.4.	KLJUČNI MENADŽMENT I ČLANOVI UŽE OBITELJI KAO POVEZANE OSOBE	289
6.4.1.	KLJUČNI MENADŽMENT KAO POVEZANA OSOBA.....	289
6.4.2.	ČLANOVI UŽE OBITELJI	290
7.	RAČUNOVODSTVENI I POREZNI UČINCI TRANSFERNIH CIJENA U POSLOVNIM SPAJANJIMA	291
7.1.	POJAM I METODE ODREĐIVANJA TRANSFERNIH CIJENA	292
7.1.1.	POJAM, SVRHA I UČINCI PRIMJENE TRANSFERNIH CIJENA ...	292
7.1.2.	METODE ODREĐIVANJA TRANSFERNIH CIJENA	295
	7.1.2.1. Tržišna metoda	297
	7.1.2.2. Troškovna metoda.....	298
	7.1.2.3. Pregovaračka metoda	300
7.2.	DJELOVANJE I KONTROLA TRANSFERNIH CIJENA NA RAZINI GRUPE	301
7.2.1.	DJELOVANJE TRANSFERNIH CIJENA UNUTAR GRUPE NA NACIONALNOJ RAZINI	302
7.2.2.	RAČUNOVODSTVENI UČINCI PRIMJENE METODA ODREĐIVANJA TRANSFERNIH CIJENA NA RAZINI GRUPE	302
	7.2.2.1. Primjena tržišne metode	303
	7.2.2.2. Primjena troškovne metode	304
	7.2.2.3. Primjena pregovaračke metode	305
	7.2.2.4. Usporedba računovodstvenih učinaka primjene različitih metoda određivanja transfernih cijena	306
7.2.3.	DJELOVANJE TRANSFERNIH CIJENA UNUTAR GRUPE NA MEĐUNARODNOJ RAZINI	307
7.2.4.	ILUSTRACIJA PRIMJENE TRANSFERNIH CIJENA UNUTAR GRUPE NA MEĐUNARODNOJ RAZINI.....	309
7.2.5.	KONTROLA TRANSFERNIH CIJENA NA RAZINI GRUPE	311
7.2.6.	PRIMJENA NAČELA NEOVISNOSTI U DETEKTIRANJU DJELOVANJA I KONTROLI TRANSFERNIH CIJENA NA MEĐUNARODNOJ RAZINI	312
7.2.7.	METODOLOGIJA ODREĐIVANJA TRANSFERNIH CIJENA ZA MULTINACIONALNE KOMPANIJE PREMA SMJERNICAMA OECD-a	314
7.3.	POREZNI TRETMAN TRANSFERNIH CIJENA U REPUBLICI HRVATSKOJ	317
7.3.1.	POVEZANE OSOBE	317
7.3.2.	TRETMAN TRANSFERNIH CIJENA I TRANSAKCIJA IZMEĐU POVEZANIH OSOBA U ZAKONU I PRAVILNIKU O POREZU NA DOBIT	318
	7.3.2.1. Metode određivanja transfernih cijena prema Zakonu o porezu na dobit	319

7.3.2.2. Kamate između povezanih osoba	320
7.4. DOKUMENTACIJA O TRANSFERNIM CIJENAMA	321
7.5. POREZNI UČINCI TRANSFERNIH CIJENA	323
III. RAČUNOVODSTVO FINACIJSKIH INSTRUMENTATA	327
1. RAČUNOVODSTVENI TRETMAN FINACIJSKE IMOVINE	329
2. POREZNI TRETMAN FINACIJSKE IMOVINE.....	332
3. RAČUNOVODSTVENI I POREZNI TRETMAN ULAGANJA U DIONICE	334
3.1. RAČUNOVODSTVENI I POREZNI TRETMAN ULAGANJA U DIONICE KLASIFICIRANA U KATEGORIJU FINACIJSKE IMOVINE PO FER VRIJEDNOSTI KROZ DOBIT ILI GUBITAK.....	336
3.1.1. KRITERIJI KLASIFIKACIJE ULAGANJA U DIONICE U KATEGORIJU FINACIJSKE IMOVINE PO FER VRIJEDNOSTI KROZ DOBIT ILI GUBITAK	336
3.1.2. POČETNO I NAKNADNO MJERENJE ULAGANJA U DIONICE KLASIFICIRANIH U KATEGORIJU PO FER VRIJEDNOSTI KROZ DOBIT ILI GUBITAK	337
3.1.3. POREZNI ASPEKTI NAKNADNOG MJERENJA ULAGANJA U DIONICE KLASIFICIRANIH U KATEGORIJU PO FER VRIJEDNOSTI KROZ DOBIT ILI GUBITAK	338
3.1.4. PRIMJERI RAČUNOVODSTVENOG I POREZNOG TRETMANA ULAGANJA U DIONICE KLASIFICIRANIH U KATEGORIJU PO FER VRIJEDNOSTI KROZ DOBIT ILI GUBITAK	340
3.2. RAČUNOVODSTVENI I POREZNI TRETMAN ULAGANJA U DIONICE KLASIFICIRANIH U KATEGORIJU FINACIJSKE IMOVINE RASPOLOŽIVE ZA PRODAJU	347
3.2.1. POČETNO I NAKNADNO MJERENJE ULAGANJA U DIONICE KLASIFICIRANIH U KATEGORIJU „RASPOLOŽIVO ZA PRODAJU“	347
3.2.2. POREZNI ASPEKTI NAKNADNOG MJERENJA ULAGANJA U DIONICE KLASIFICIRANIH KAO RASPOLOŽIVO ZA PRODAJU	348
3.2.3. PRIMJERI RAČUNOVODSTVENOG I POREZNOG TRETMANA ULAGANJA U DIONICE KLASIFICIRANIH U KATEGORIJU FINACIJSKE IMOVINE RASPOLOŽIVE ZA PRODAJU	349
4. RAČUNOVODSTVENI I POREZNI TRETMAN ULAGANJA U OBVEZNICE I EMISIJE OBVEZNICA	353
4.1. KLASIFIKACIJA ULAGANJA U OBVEZNICE PREMA MRS-u 39 I HSFI-u 9.....	353
4.2. RAČUNOVODSTVENI I POREZNI TRETMAN ULAGANJA U OBVEZNICE KLASIFICIRANA U KATEGORIJU FINACIJSKE IMOVINE PO FER VRIJEDNOSTI KROZ DOBIT ILI GUBITAK.....	354
4.2.1. POČETNO I NAKNADNO MJERENJE ULAGANJA U OBVEZNICE KLASIFICIRANIH U KATEGORIJU FINACIJSKE IMOVINE PO FER VRIJEDNOSTI KROZ DOBIT ILI GUBITAK.....	354
4.2.2. POREZNI ASPEKTI ULAGANJA U OBVEZNICE KLASIFICIRANIH U KATEGORIJU FINACIJSKE IMOVINE PO FER VRIJEDNOSTI KROZ DOBIT ILI GUBITAK	355

4.2.3.	<i>PRIMJERI RAČUNOVODSTVENOG I POREZNOG TRETMANA ULAGANJA U OBVEZNICE KLASIFICIRANIH U KATEGORIJU FINACIJSKE IMOVINE PO FER VRIJEDNOSTI KROZ DOBIT ILI GUBITAK</i>	356
4.3.	RAČUNOVODSTVENI I POREZNI TRETMAN ULAGANJA U OBVEZNICE KLASIFICIRANA U KATEGORIJU FINACIJSKE IMOVINE RASPOLOŽIVE ZA PRODAJU	362
4.4.	RAČUNOVODSTVENI I POREZNI TRETMAN ULAGANJA U OBVEZNICE KOJE SE DRŽE DO DOSPIJEĆA	369
4.5.	RAČUNOVODSTVENO PRAĆENJE FINANCIRANJA IZDAVANJEM OBVEZNICA	377
4.5.1.	<i>FINANCIRANJE IZDAVANJEM DUGOROČNIH OBVEZNICA</i>	377
4.5.2.	<i>OBILJEŽJA I TIPOVI OBVEZNICA</i>	378
4.5.2.1.	Troškovi izdavanja obveznica	378
4.5.2.2.	Izdavatelji obveznica	378
4.5.2.3.	Tipovi obveznica	379
4.5.3.	<i>RAČUNOVODSTVENO PRAĆENJE IZDAVANJA OBVEZNICA</i>	380
4.5.3.1.	Izdavanje obveznica na datum kamata	381
4.5.3.2.	Izdavanje obveznica između datuma isplate kamata	382
4.5.3.3.	Računovodstveno praćenje amortizacije obveznica izdanih uz premiju i diskont	384
5.	RAČUNOVODSTVO DIONIČKOG KAPITALA	387
5.1.	POJAM DIONIČKOG DRUŠTVA	387
5.1.1.	<i>PREDNOSTI DIONIČKOG DRUŠTVA</i>	387
5.1.2.	<i>SLABOSTI DIONIČKOG DRUŠTVA</i>	388
5.2.	DIONICE KAO INSTRUMENT FINANCIRANJA DIONIČKIH DRUŠTAVA....	389
5.2.1.	<i>POJAM I VRSTE DIONICA</i>	389
5.2.2.	<i>OBIČNE ILI REDOVNE DIONICE</i>	389
5.2.3.	<i>POVLAŠTENE DIONICE</i>	390
5.2.4.	<i>DIONICE NA IME I DIONICE NA DONOSITELJA</i>	390
5.3.	RAČUNOVODSTVENO PRAĆENJE POSLOVANJA S OBIČNIM DIONICAMA	391
5.3.1.	<i>OPĆEPRIHVAĆENI POJMOVI ZA RAČUNOVODSTVENO PRAĆENJE DIONICA</i>	391
5.3.2.	<i>IZDAVANJE REDOVNIH DIONICA I PRODAJA ZA NOVAC</i>	392
5.3.3.	<i>IZDAVANJE DIONICA I RAZMJENA ZA NENOVČANU IMOVINU I USLUGE</i>	396
5.3.4.	<i>IZDAVANJE DIONICA UPISOM</i>	399
5.4.	IZDAVANJE POVLAŠTENIH DIONICA	401
5.5.	TREZORSKE DIONICE.....	408
5.5.1.	<i>RAZLOZI OTKUPA VLASTITIH DIONICA (TREZORSKIH DIONICA)</i>	408
5.5.2.	<i>RESTRUKTURIRANJE VLASNIŠTVA KAO RAZLOG OTKUPA VLASTITIH DIONICA</i>	408
5.5.3.	<i>POVEĆANJE ZARADA PO DIONICI (EPS) KAO RAZLOG OTKUPA VLASTITIH DIONICA</i>	409

5.5.4.	RAČUNOVODSTVENO PRAĆENJE TREZORSKIH DIONICA PREMA MSFI	410
5.5.5.	RAČUNOVODSTVENO PRAĆENJE TREZORSKIH DIONICA PREMA ZTD-u I HSFI	411
5.5.6.	PRODAJA TREZORSKIH DIONICA	412
5.5.7.	TRANSAKCIJA S TREZORSKIM DIONICAMA I POREZ NA DOBIT	413
5.6.	RASPOREĐIVANJE DOBITI	413
5.6.1.	RAČUNOVODSTVENO PRAĆENJE RASPOREĐIVANJA NETO DOBITI U REZERVE I POKRIĆE GUBITKA.....	414
5.6.2.	RAČUNOVODSTVENO PRAĆENJE IZGLASAVANJA I ISPLATE NOVČANIH DIVIDENDI	415
5.6.3.	IZGLASAVANJE I DISTRIBUCIJA DIVIDENDNIH DIONICA	418
5.6.4.	PODJELA NENOVČANIH DIVIDENDI	419
	5.6.4.1. Zakonska podloga podjele nenovčane imovine	419
	5.6.4.2. Što zahtijeva IFRIC 17	419
	5.6.4.3. Primjeri knjiženja podjele imovine kao dividendi prema IFRIC 17	420
5.6.5.	IZGLASAVANJE I ISPLATA AKONTACIJSKIH DIVIDENDI (PREDUJMA DIVIDENDE).....	422
6.	ZARADE PO DIONICI	424
6.1.	OSNOVNI INDIKATORI INVESTIRANJA	424
6.2.	RAZVOJ, DEFINIRANJE I OBJAVLJIVANJE ZARADA PO DIONICI (EPS) ..	425
6.2.1.	RAZVOJ EPS	425
6.2.2.	DEFINIRANJE EPS	425
6.2.3.	OBVEZNICI OBJAVE EPS PREMA MRS 33	425
6.3.	RAČUNANJE EPS.....	426
6.3.1.	METODOLOŠKE NAPOMENE ZA RAČUNANJE EPS.....	426
6.3.2.	OSNOVNI EPS.....	427
	6.3.2.1. Izračunavanje ponderiranog prosječnog broja redovnih (glavnih) dionica	427
	6.3.2.2. Računanje osnovnog EPS	430
6.3.3.	RAZRIJEĐENI EPS	431
	6.3.3.1. Dioničke opcije i EPS	432
	6.3.3.2. Konvertibilni vrijednosni papiri i EPS	433
	6.3.3.3. Moguće emisije dionica	435
	6.3.3.4. Razrijeđeni EPS.....	435
7.	RAČUNOVODSTVO FINACIJSKIH INSTRUMENATA ZAŠTITE VJEROVNIKA	436
7.1.	RIZICI, VRSTE RIZIKA I RISK MENADŽMENT	436
7.2.	ZAŠTITA VJEROVNIKA OD RIZIKA I RAČUNOVODSTVO ZAŠTITE	437
7.3.	KRITERIJI PRIMJENE RAČUNOVODSTVA ZAŠTITE.....	440
7.4.	KORIŠTENJE DERIVATIVNIH INSTRUMENATA U FUNKCIJI ZAŠTITE FINACIJSKE IMOVINE.....	441
7.4.1.	OPCIJE	441

7.4.2.	FORWARD UGOVORI.....	443
7.4.3.	FUTURES UGOVORI	444
7.4.4.	SWAP UGOVORI	445
7.5.	UČINKOVITOST ZAŠTITE I NJENO MJERENJE.....	446
7.6.	UGRAĐENI DERIVATIVI KAO INSTRUMENT ZAŠTITE VJEROVNIKA.....	446
7.7.	PRIMJERI UGRAĐENOG DERIVATIVA	447
7.8.	RAČUNOVODSTVENI TRETMAN UGRAĐENOG DERIVATIVA	449
8.	RAČUNOVODSTVENI TRETMAN FAKTORINGA	452
8.1.	POJAM FAKTORINGA I NJEGOV RAČUNOVODSTVENI OBUHVAT	452
8.2.	RAČUNOVODSTVENI TRETMAN TRANSAKCIJA FAKTORINGA BEZ ODŠTETE	452
8.3.	RAČUNOVODSTVENI TRETMAN FAKTORINGA S ODŠTETOM.....	454
8.4.	FAKTORING vs. OBRNUTI FAKTORING	455
8.4.1.	JE LI OBRNUTI FAKTORING U SKLADU S MRS 39?.....	455
8.4.2.	RAČUNOVODSTVENO PRAĆENJE OBRNUTOG FAKTORINGA..	456
9.	RAZVOJ I PRIMJENA NOVOG STANDARDA ZA PRIZNAVANJE I MJERENJE FINACIJSKIH INSTRUMENATA	458
9.1.	RAZVOJ MSFI 9 (NOVOG STANDARDA ZA PRIZNAVANJE I MJERENJE FINACIJSKIH INSTRUMENATA).....	458
9.2.	KLASIFIKACIJA I MJERENJE FINACIJSKE IMOVINE I FINACIJSKIH OBVEZA PREMA MSFI 9	459
9.2.1.	KLASIFIKACIJA FINACIJSKE IMOVINE I FINACIJSKIH OBVEZA	459
9.2.2.	MJERENJE FINACIJSKE IMOVINE I FINACIJSKIH OBVEZA ..	460
9.2.2.1.	Početno i naknadno mjerenje financijske imovine i financijskih obveza	460
9.2.2.2.	Dobici i gubici od naknadnog mjerenja financijske imovine i financijskih obveza.....	461
9.3.	UMANJENJE VRIJEDNOSTI FINACIJSKIH INSTRUMENATA (VRIJEDNOSNO USKLAĐENJE)	462
	LITERATURA	465